

LABORE ET ZELO

КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Обсяг: 4 кредити ЄКТС

Семестри: I, Курс: перший

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Ковтун Алла Юріївна
Контакти	E-mail: olegkovtyn2010@ukr.net тел.: (068) 1303489
Робоче місце	Кафедра загальної та практичної психології, ауд. 217 навчального корпусу №2
Години консультацій	Вівторок: 13:30 – 14:50

Опис навчальної дисципліни

Викладання навчальної дисципліни «Клінічна психологія» є отримання студентами знань в упорядкованому та структурованому вигляді про клінічну психологію як вид прикладної психології, яка намагається шляхом вимірювання, аналізу і спостереження здійснювати правильне визначення структури суб'єкта. Мета якої – витлумачити поведінку людини і визначити її межі і можливості в «нормі і соматичній патології». Окремі цілі дисципліни – розгляд особистості через холестичний принцип індивідуального підходу в корекції та супроводі.

Оволодіння знаннями з дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОНП «Клінічна психологія з основами психотерапії» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН13. Планувати проведення психопрофілактичної роботи у клініко-психологічній сфері з наступним оцінюванням її якості та ефективності.

Згідно структурно-логічної схеми ОНП дисципліна передусє проходженню «Стажувальної практики».

Мета навчання

Освоєння дисципліни студентами дозволяє сформувати чітке наукове розуміння природи і сутності психіки як специфічної форми відображення і переживання оточуючого

світу.

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОНП «Клінічна психологія з основами психотерапії» сприяє опануванню здобувачами таких компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (14 год. для денної форми навчання, 4 год. для заочної форми), практичних занять (12 год. для денної форми навчання, 4 год. для заочної форми) та лабораторних (14 год. для денної форми навчання, 4 год. для заочної форми). Самостійна робота студентів (80 год. для денної форми навчання, 108 год. для заочної форми).

Викладач використовуватиме методологічний аналіз, теоретико-орієнтовані лекції, метод проєктів, розбір позицій різних наукових шкіл, семінари-практикуми, моделювання, мисленнєві експерименти.

Під час вивчення дисципліни студенти користуватимуться навчальними посібниками, статтями, зокрема англomовними, українськими періодичними виданнями з психології.

Організація навчання

Аудиторні заняття

№	Назва теми	Кількість годин (денна/ заочна форми)		
		Лекції	Практ.	Лаборат.
1	Теоретико-методологічні засади клінічної психології	2/1	2/0	2/1
2	Предмет та загальні відомості з патопсихології	2/0	1/0	2/0
3	Психологія хворого	2/1	1/1	2/1
4	Психофармакологія	2/0	2/1	2/1
5	Психологія інвалідності та окупаційна терапія	2/1	2/1	2/1
6	Клінічна психологія у клініці внутрішніх хвороб	2/1	2/0	2/0
7	Медико-психологічні засади психосоматики	2/0	2/1	2/0
Разом		14/4	12/4	14/4

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин (денна/ заочна форми)
1	Історія клінічної психології	5/5
2	Складові частини клінічної психології	5/7
3	Визначення та критерії психічного здоров'я, психічного захворювання та психічного порушення	5/7
4	Моделі хвороби в психіатрії та психоаналізі	5/7
5	Соціально-культуральні концепції психічних порушень у пацієнтів	5/7
6	Гуманістичні концепції психічних порушень у пацієнтів	5/7
7	Біхевіоріальні концепції психічних порушень у пацієнтів	5/7
8	Роль біологічних та генетичних чинників у виникненні психічних порушень пацієнтів	5/7
9	Когнітивна модель психічного захворювання	5/7
10	Науково-теоретичні основи клініко-психологічної інтервенції	5/7
11	Деонтологічні аспекти розв'язання конфліктів в галузі клінічної психології	5/7
12	Вплив умов соціалізації на формування психічних порушень у дітей	5/7
13	Психологія здоров'я – актуальна проблема клінічної психології	5/7
14	Основи психофармакотерапії в реабілітації пацієнтів	5/7
15	Психологічні аспекти реабілітації хворих	5/7
16	Порушення поведінки, мотивації та розвитку	5/5
Разом		80/108

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
56	Теми навчального курсу (7 тем по 0-8 балів)
14	Навчальний проєкт (доповідь з презентацією, реферат, проєкт (за вибором))
30	Іспит
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте повідомити про це викладача та перейти до безпечного місця.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом курсу. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на платформі Уніком.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею здачі індивідуальної роботи є три дні до підсумкової форми контролю.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з діючим положенням про організацію освітнього процесу в університеті. Перескладання екзамену відбувається за графіком, визначеним деканатом.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ імені Миколи Гоголя «Про академічну доброчесність»

(http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozennia_pro_akademichny_dobrochesnist.pdf).

Всю заплановану роботу студенти виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається студенту на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності. Інформація про плагіат буде повідомлена декану та куратору.

Мобільні пристрої на заняттях використовуються з навчальною метою..

Поведінка в аудиторії. Поведінка здобувачів освіти визначається правилами техніки безпеки та загальноприйнятими нормами поведінки, які визначаються відповідно «Правилами внутрішнього розпорядку» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf), «Положенням про організацію освітнього процесу» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/omp2018.pdf) та «Етичним кодексом» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodeks.pdf) ЗВО.

Вітається активність здобувача із планування освітнього процесу та участь у формальній та неформальній освіті.

Джерела для вивчення дисципліни

Основні

1. Гальчук О. Я. Клінічна психологія: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів] / О. Я. Гальчук. – К. : Атіка, 2012. – 216 с.
2. Зливков В.Л., Лукомська С.О., Федан О.В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях / В.Л.Зливков, С.О. Лукомська, О.В. Федан. – К.: Педагогічна думка, 2016. – 219 с.
3. Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С. Основи психологічних знань про психічні розлади для військового психолога. Методичний посібник. — К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2018. – 310 с.
4. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції: Навчальний посібник/С. Б. Кузікова. 2-ге видання, перероблене, доповнене. – Суми: Університетська книга, 2020. – 304 с.

5. Клінічна психологія : словник-довідник / авт.-уклад. С.В. Діденко. – Київ : Академвидав, 2012. – 315, [3] с. – Показч.: с. 303-316 .- Сер. засн. в 1995 р. – Бібліогр.: с. 300-302.
6. Максименко С.Д., Коваль І.А., Максименко К.С., Папуча М.В. Медична психологія / за редакцією академіка С.Д. Максименка. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2008 – 520с.
7. Мартинюк І.А. Патопсихологія. Практикум: навч. посібник для студентів ВНЗ / І.А. Мартинюк ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – 2-ге вид., стер. – Київ : Каравела, 2019. – 183, [1] с. : іл., табл. – Глосарій: с. 166-183. – Бібліогр.: с. 163-165. – ISBN 978-996-2229-91-2
8. Мартинюк І.А. Патопсихологія. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 208с.
9. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія: навч. посібник [для студентів спеціальності "Соціальна педагогіка, практична психологія"; "Практична психологія"; "Дошкільна освіта, практична психологія"] / Никоненко Ю.П. – Київ : КНТ, 2019. – 368, [1] с. : іл. – Бібліогр.: с. 360-368. – ISBN 978-966-373-798-0
10. Родіна Н.В. Клінічна психологія: метод. вказівки для студентів із спеціальності 053 «Психологія», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» / Н. В. Родіна. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – 56 с.
11. Федосова Л. О. Клінічна психологія: навч. посіб. / Л. О. Федосова. — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2013. — 248 с. — Бібліогр.: с. 241–247.

Допоміжні

1. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби : [метод. рек.] / авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В. Г. Панка. – Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. – 106 с.
2. Ковтун А.Ю.,(2018). Розвиток суб'єктності студентів ВНЗ у навчальному процесі /А.Ю. Ковтун //: «Особистість та її історія» (Колективна монографія)/ за ред. Н.В.Чепелевої, М.В. Папучі. - Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2018. С. 438-444.
3. Ковтун А. Ю.,(2021). «Про особливості внутрішнього світу дітей з особливими потребами». Ч. 2. Scientific Collection «InterConf», (41): with the Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference «Scientific Horizon in The Context of Social Crises» (February 6–8, 2021) at Tokyo, Japan. P. 474–480. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/issue/view/6-8.02.2021> .
4. Ковтун А. Ю. Психологічні аспекти інклюзивної освіти С.149 Партнерська взаємодія у системі інститутів соціальної сфери: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (10 листопада 2022 р., м. Ніжин) / За заг. ред. О. В. Лісовця та С. О. Борисюк. Ніжин :Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2022. С 149-152.
5. Ковтун А. Ю.,(2021). «Про особливості доцільності індивідуального підходу в дошкільній інклюзивній практиці». SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF». Кишинів, Молдова. 2021. № 68. Р. 56–64.
6. Ковтун А. Ю.,(2021).«Проблема суб'єктності освітнього середовища в умовах пандемії». Годишник на вище училище по менеджмент. Болгарія. 2021. Том XIV. С. 64–69.
7. Методологічні, теоретичні та практичні проблеми психологічної науки. Збірник статей учасників Третьої Міжнародної наукової інтернет-конференції «Методологічні, теоретичні та практичні проблеми психологічної науки» (16 березня 2021 р., м. Дрогобич). Редактори-упорядники: М.В. Савчин, А.Р. Зимянський – Дрогобич: «Швидкодрук», 2021. 326 с.

8. Морозов С.М. Клінічна психологія: Навч. посібник / С.М. Морозов, В.В. Бондар; Ін-тут післядипломної освіти; КНУТШ. – Київ: Київський університет. Ч.1: Психологія лікувальних впливів. Феномен плацебо. – 2001. – 117с.
9. Наказна І. М. Патопсихологія: навчально-методичний посібник (програма та методичні рекомендації до вивчення курсу) / І.М. Наказна; Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя. - Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2009. – 23с.
10. Наказна І.М. Основи клінічної психології та патопсихології [навчальний посібник] / І.М. Наказна. – Ніжин: Видавництво НДУ ім. М.Гоголя, 2012. – 306 с.
11. Основи загальної та клінічної психології. Підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти I-IV рівнів акредитації. / за ред. проф. І.С. Вітенко і проф. О.С. Чабана. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. – 344 с.
12. Папуча М.В. Вступ до клінічної психології /М.В.Папуча, І.М. Наказна. – Ніжин.,2008. – 105 с.
13. Психосоціальна допомога в роботі з кризовою особистістю: навчальний посібник / наук. ред. та керівник проблем. Групи – Л. М. Вольнова. – К., 2012. – 275 с.
14. Терлецька Л.Г. Основи психодіагностики. Навчальний посібник. — К.: ТЗС Главник, 2006.— 144 с. - (серія «Психол. інструментарій»). Бібліогр,:с.141-Ш,

Інформаційні ресурси

1. https://stud.com.ua/28948/psihologiya/klinichna_psihologiya
2. <https://uadoc.zavantag.com/text/3237/index-1.html>
3. <https://uadoc.zavantag.com/text/3237/index-1.html?page>
4. https://pidru4niki.com/88714/psihologiya/klinichna_psihologiya